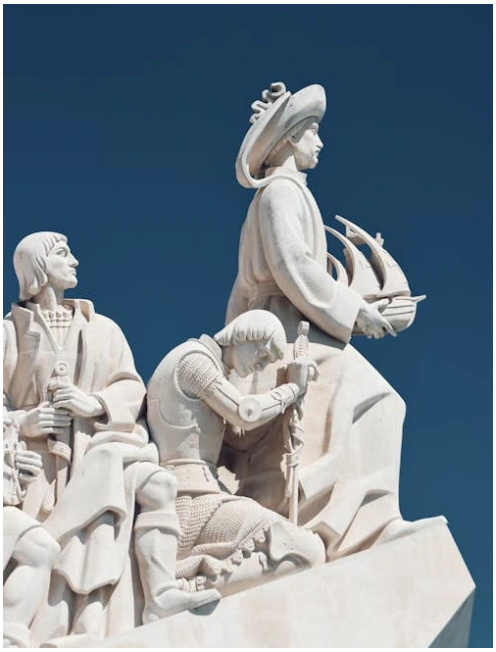
Vasco da Gama Heykeli - Portekiz Lizbon

Portekiz'in başkenti Lizbon, dünya tarihine yön veren büyük denizcilerin izlerini taşıyan kadim bir şehirdir. Bu mirasın en parlak temsilcilerinden biri, Avrupa'dan Hindistan'a deniz yoluyla ilk ulaşan kaşif Vasco da Gama'dır. Lizbon'un Belém bölgesi, onun 1497'de tarihi seferine buradan yelken açtığı nokta olması nedeniyle hem sembolik hem de turistik açıdan büyük önem taşımaktadır. Bugün bu efsanevi bölge; heykeller, anıtlar ve Vasco da Gama'nın mezarını barındıran tarihi yapılarıyla ziyaretçileri adeta Keşifler Çağı'na davet etmektedir.

Heykelin Yapımı ve Tarihi

Vasco da Gama'nın en çarpıcı biçimde yer aldığı anıt, Lizbon'un Belém bölgesinde Tejo Nehri kıyısında yükselen Keşifler Anıtı'dır (Padrão dos Descobrimentos). Bu devasa yapı, Portekizli mimar José Ângelo Cottinelli Telmo ve heykeltıraş Leopoldo de Almeida tarafından tasarlanmıştır. Anıt ilk kez 1940'ta, Portekiz Dünya Sergisi kapsamında geçici bir yapı olarak inşa edilmiş; ancak serginin kapanmasının ardından sökülerek kaldırılmıştır. 3 Şubat 1958'de çıkarılan bir kararname ile kalıcı bir anıt inşa edilmesi kararlaştırılmış ve yapım çalışmaları Kasım 1958'de başlamıştır. 9 Ağustos 1960'ta Denizci Henry'nin ölümünün 500. yıl dönümü anısına resmen açılan anıt; Leiria'dan getirilen pembe taş ve Sintra bölgesinin kireçtaşıyla inşa edilmiştir. Heykeller de aynı Sintra kalker taşından oyulmuştur; bu malzeme, Jerónimos Manastırı ve Belém Kulesi ile ortak bir tarihi bağ kurmaktadır.

Heykelin Özellikleri ve Sanatsal Detayları

56 metre yüksekliğinde ve 46 metre uzunluğundaki anıt, bir karavelanın pruvasını simgelemekte ve Tejo Nehri'ne doğru uzanmaktadır. Anıtın en önünde Denizci Henry figürü yer alırken, hemen arkasında dizüstü çökmüş halde Kral V. Afonso, ardından ise Vasco da Gama tasvir edilmektedir.

Toplam 33 figürden oluşan anıt; kaşifler, haritacılar, din adamları, yazarlar ve sanatçıları bir arada barındırmaktadır. Vasco da Gama figürü, anıtın doğu cephesinde, açık denize bakan yüzde konumlandırılmıştır; bu yerleşim son derece anlamlıdır zira o cephe, kaşiflerin bir zamanlar yola çıktıkları yönü, yani Tejo Nehri ağzını ve ardındaki okyanusu işaret etmektedir. Anıtın önündeki meydanda ise Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından hediye edilmiş, 50 metre çapında mermerden işlenmiş bir dünya haritası yer almaktadır.

Belém Bölgesi ve Çevresi

Anıt; Belém Kulesi, Jerónimos Manastırı ve Portekiz Deniz Müzesi gibi tarihi yapılarla iç içe geçmiş Belém sahil şeridinde konumlanmaktadır. Jerónimos Manastırı özellikle ayrı bir önem taşımaktadır; zira Vasco da Gama ve mürettebatı 1497'deki tarihi seferine çıkmadan önce burada dua etmiş, manastırın yanındaki Santa Maria de Belém Kilisesi'nde geceyi geçirmiştir. Manastırın içindeki kilisede bugün hâlâ Vasco da Gama'nın lahdi bulunmaktadır; bu lahit, her yıl binlerce ziyaretçinin saygıyla eğildiği tarihi bir durak hâline gelmiştir. Anıtın içine girildiğinde üç katlı bir yapıyla karşılaşılmaktadır: zemin katta Lizbon tarihini anlatan multimedya sunumlarına ev sahipliği yapan bir oditoryum, üst katlarda ise sergi salonları yer almaktadır. Asansörle ulaşılan terastan Tejo Nehri, Belém Kulesi ve Jerónimos Manastırı'nın muhteşem panoraması gözler önüne serilmektedir.

Vasco da Gama'nın Mirası

Vasco da Gama, 1460 yılında Portekiz'in Sines kasabasında doğmuştur. Kral I. Manuel'in emriyle 8 Temmuz 1497'de dört gemi ve 160 denizcisiyle Lizbon'dan yola çıkan Gama, Afrika'nın güneyindeki Ümit Burnu'nu aşarak Mayıs 1498'de Hindistan'ın Calicut limanına ulaşmıştır. Bu sefer, Osmanlı İmparatorluğu üzerinden geçen kara ticaret yollarını devre dışı bırakarak Avrupa ile Asya arasında tamamen yeni bir deniz ticaret güzergâhının açılmasını sağlamış; Portekiz'i kısa sürede dünyanın en güçlü denizcilik imparatorluğuna dönüştürmüştür. Vasco da Gama 1524 yılında Hindistan'da hayatını kaybetmiş; naaşı daha sonra Portekiz'e getirilerek Lizbon'daki Jerónimos Manastırı'na defnedilmiştir. Onun açtığı deniz yolu yüzyıllarca küresel ticaretin omurgasını oluşturmuş; ancak bu keşfin aynı zamanda sömürgeciliğin ve zorla din dayatmasının kapılarını araladığı da tarihçiler tarafından sıklıkla vurgulanmaktadır.

Ziyaret Bilgileri

Vasco da Gama Heykeli ve Keşifler Anıtı, Lizbon'un Belém bölgesinde, Tejo Nehri kıyısında yer almaktadır. Şehir merkezinden 15 numaralı tramvay veya Cais do Sodré'den kalkan tren ile yaklaşık 7 dakikada ulaşılabilmektedir. Anıtın girişi ücretlidir; sergi, film ve teras için bilet 6 Euro, yalnızca sergi için ise 3 Euro'dur. Ekim-Şubat ayları arasında Salı-Pazar 10:00-18:00, Mart-Eylül ayları arasında her gün 10:00-19:00 saatleri arasında açık olan anıt, Pazartesi günleri Ekim-Şubat döneminde kapalıdır. Ziyaret planlarken yakın çevredeki Belém Kulesi ve Jerónimos Manastırı da mutlaka güzergâha eklenmelidir.

Kaynak Url: https://www.heykel.org/anit/vasco-da-gama-heykeli-portekiz-lizbon/
Atölye: Heykel.org - Yayın Tarihi: 2026-11-06 12:55:53 - Pdf Tarihi: 24/11/2026